

Resort kultury opublikował projekt nowego rozporządzenia regulującego finansowanie projektów dotyczących dziedzictwa kulturowego z programu operacyjnego *Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*. W ramach ósmej osi programu przewidziano finansowanie obiektów wpisanych na listę UNESCO i uznanych decyzją Prezydenta RP za Pomnik Historii. Jako kluczowe z nich wskazano zabytki drewniane, zabytki techniki i zabytki czytelnictwa w miastach wojewódzkich oraz zabytki techniki uzgodnione w kontaktach terytorialnych. Beneficjentami dofinansowania mogą być instytucje państwowe (instytucje kultury, Naczelna Rada Archiwów, ministerialne szkoły i uczelnie artystyczne); samorządowe (same JST, a także ich szkoły artystyczne i instytucje kultury) oraz organizacje pozarządowe oraz kościoły i związki; a także inne podmioty zarządzające obiektami na liście UNESCO.

Dlaczego nowe rozporządzenie?

Szczegółowy opis osi priorytetowych POIS przewiduje, że z ósmej osi może być udzielana pomoc publiczna. Rozumie się ją jako pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego na podstawie rozporządzenia Komisji Europejskiej (nr 651/2014) i rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Rozporządzenie KE 651/2014 dotyczy różnego rodzaju pomocy publicznej w ujęciu podmiotowym i przedmiotowym oraz ich zgodności z rynkiem wewnętrznym UE. Art. 53 tej regulacji odnosi się do pomocy na kulturę i dziedzictwo kulturowe. Natomiast, co do rozporządzenia polskiego, to obecnie obowiązuje regulacja z 21 sierpnia 2015 r. W uzasadnieniu projektu nowej regulacji resort kultury napisał, że powiela ona przepisy starego rozporządzenia i dostosowuje je do rozporządzenia Komisji, a zmiany są konieczne, ponieważ trzeba zapewnić ciągłość wdrażania projektów z VIII osi bez konieczności nowelizacji rozporządzenia w przypadku wydłużenia zmiany okresu obowiązywania rozporządzenia KE.

Ile pomocy publicznej?

W porównaniu do obecnie obowiązującego w nowoprojektowanym resort wskazał następujące zmiany:

§10 pkt1: dostosowano katalog kosztów kwalifikowalnych do przepisów art. 53 ust. 4 i 5 rozporządzenia KE. Zamiast jednego przepisu paragraf rozbito na punkty i usunięto słowo "wyłącznie" przy wytycznych horyzontalnych. Wydaje się, że obecnie obowiązujące rozporządzenie (to z 2015 r.) z zawierające ujęcie "wyłącznie" jest precyzyjniejsze. Jednak pozostaje pytanie, czy w ogóle trzeba dookreślać ten katalog, skoro w przepisach komisyjnych jest to wyszczególnione.

§12: dostosowano wysokość maksymalnej pomocy publicznej do przepisów art. 53 rozporządzenia KE. Przepis §12 nie budzi kontrowersji, ale koresponduje on z §13, który określa maksymalne poziomy udzielania pomocy publicznej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. A brzmienie tego nie jest już takie oczywiste. Rzuca się w oczy, że poziomy pomocy publicznej równe są maksymalnym poziomom (osobno dla Mazowsza i osobno dla reszty piętnastu regionów) dofinansowania projektów opisanych w osi VIII (wszystkich projektów, czyli także nieobjętych pomocą publiczną). Metody ustalania wysokości pomocy publicznej podają pkt 6 i pkt 7 art. 53 rozporządzenia KE (w zależności od rodzaju pomocy - inwestycyjna czy operacyjna). Z kolei pkt 8 mówi, iż "*W przypadku pomocy nieprzekraczającej 1 mln euro kwotę pomocy można ustalić alternatywnie wobec metody, o której mowa w pkt 6 i 7, na poziomie 80 proc. kosztów kwalifikowalnych.*". Ten przepis rozporządzenia KE został zresztą zacytowany w projekcie nowego rozporządzenia polskiego (w §14 pkt 1). W odpowiedzi na uwagi województwa podlaskiego, podnoszącego ten problem, resort kultury wyjaśnił, że "*maksymalny poziom dofinansowania, określony w SzOOP ma zastosowanie do wszystkich projektów, także tych*

objętych pomocą publiczną. Dodatkowo do projektów z sektora kultury objętych pomocą publiczną ma zastosowanie art. 53 rozp. KE nr 651/2014 i program pomocowy, wydany na jego podstawie. Nie ma zaś zastosowania pomoc regionalna (...). Maksymalny poziom dofinansowania dla projektów objętych PP był już określony w §12 rozporządzenia z 2015 r. uzyskując akceptację w trakcie konsultacji międzyresortowych m.in. MR i UOKiK." Wydaje się, że odpowiedź MKiDN nie wyjaśnia skąd wzięły się (jak zostały ustalone) akurat takie poziomy pomocy publicznej (80 proc. dla Mazowsza i 85 proc. dla projektów z pozostałych regionów). I jak to się ma do brzmienia przywołanych wcześniej punktów artykułu 53 rozporządzenia Komisji, regulującego metody ustalania maksymalnego poziom pomocy publicznej dla obu jej rodzajów (regionalnej i inwestycyjnej). Wiemy tylko, że przy konsultowaniu rozporządzenia w roku 2015 nie wzbudzały one wątpliwości resoru rozwoju i Urzędu Ochrony Konsumentów i Konkurencji. Jak można się domyślić, ponieważ obecnie projekt nowego rozporządzenia przeszedł już etap uzgodnień międzyresortowych, zapisy te również nie budziły wątpliwości tych instytucji.

Pozytywna opinia zespołu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

Projekt nowego rozporządzenia został pozytywnie zaopiniowany 14 lutego przez zespół ds. edukacji, kultury i sportu KWRiST. Termin konsultacji publicznych projektu mija 20 lutego.